

Stk. 3. Ved nævnets afgørelse kan en praktikaftale ophæves, ligesom der kan tilkendes den skadelidte part erstatning.

Stk. 4. Efter indstilling fra nævnet og forsøgsrådet fastsætter undervisningsministeren de nærmere regler for nævnets virksomhed.

Stk. 5. Nævnets afgørelse kan ikke indbringes for domstolene.

§ 15. Undervisningsministeren kan udfærdige eller foranledige udfærdiget bestemmelser om, at personer med en erhvervsfaglig grunduddannelse opnår adgang til videregående uddannelser uden for den pågældendes hidtidige erhvervs- og uddannelsesområde enten direkte eller efter beståelse af tillægsprøver.

§ 16. Undervisningsministeren kan efter indstilling fra forsøgsrådet og vedkommende forsøgsudvalg fravige lærlingeloven i det omfang, det er nødvendigt for at gennemføre forsøgsuddannelserne.

§ 17. Loven træder i kraft den 1. august 1972. Undervisningsministeren kan dog bestemme, at det i § 4 omhandlede forsøgsråd nedsættes tidligere.

Stk. 2. Forslag om revision af loven fremsættes for folketinget i folketingsåret 1975-76.

Stk. 3. Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland, men kan ved kongelig anordning sættes i kraft for disse landsdele med de afvigelser, som de særlige færøske og grønlandske forhold tilsiger.

Bemærkninger til lovforslaget.

A. Almindelige bemærkninger.

I. Nedsættelse af udvalget vedrørende de faglige grunduddannelser og af lovudvalget.

Undervisningsministeriet nedsatte den 23. juni 1967 et udvalg (udvalget vedrørende de faglige grunduddannelser), der fik til opgave at foretage en gennemgang af de gældende bestemmelser om de unges faglige uddannelser og at udarbejde udkast til ændringer i den nuværende uddannelsesstruktur for de faglige grunduddannelser inden for industri, håndværk og handels- og kontorområdet.

Efter en indstilling fra dette udvalg og som led i gennemførelsen af en reform af de faglige grunduddannelser nedsatte undervisningsministeriet herefter den 20. august 1970 et udvalg (lovudvalget), der fik til opgave på grundlag af de resultater, der blev opnået i udvalget vedrørende de faglige grunduddannelser, at fremkomme med forslag til ændringer af den gældende lovgivning vedrørende de retlige og økonomiske forhold for unge under faglig uddannelse.

I begge udvalg havde repræsentanter for arbejdsmarkedets parter sæde.

II. Redegørelse fra udvalget vedrørende de faglige grunduddannelser.

Til brug for lovudvalgets arbejde afgav udvalget vedrørende de faglige grunduddannelser i februar 1971 hertil en redegørelse for udvalgets arbejde og forslag.

a. Grundlaget for udvalgets overvejelser.

Overvejelserne i udvalget har bygget på en kritisk vurdering af de nuværende faglige grunduddannelser (lærlingeuddannelserne) og opbygningen af det nuværende uddannelsessystem som helhed og har i øvrigt baseret sig på folketingets beslutning af 30. maj 1969 om en reform af de grundlæggende skoleuddannelser.

Efter denne folketingsbeslutning skal folkeskolen være en 10-årig almen grundskole uden konkret erhvervsfagligt sigte, omfattende en 9-årig grundskole og et supplerende 10. skoleår. Fra 1973-74 skal det 9. skoleår være obligatorisk og fra 1975 skal der efter det 9. skoleår være mulighed for at fortsætte skolegangen i et 10. skoleår i folkeskolen eller tilsvarende skoleformer eller at påbegynde en bred faglig grunduddannelse.

Det er i udvalgets redegørelse fremhævet, at lærlingeuddannelsernes nuværende struktur, jfr. lov nr. 261 af 2. oktober 1956 om lærlingeforhold, medfører, at erhvervsvalget sker for tidligt, nemlig allerede ved læreforholdets indgåelse, hvor de unge ofte savner en realistisk baggrund for vurdering af valget. Der er desuden ikke i selve lærlingeuddannelserne indbygget nogen mulighed for overgang til andre uddannelser under læretiden, hvilket medfører, at de unge allerede fra begyndelsen båsés ind i snævre uddannelses- og erhvervsmæssige rammer. Den ordning, hvorefter læreforholdet stiftes ved aftale med en læremester, vil tillige kunne give en vilkårlig rekruttering af lærlingene.